

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням Наглядової ради

Протокол засідання Наглядової ради

ПрАТ «СК «ПРЕМ'ЄР АЛЬЯНС»

№12-22-ВК-10 від 30.09.2022 р.

Голова Наглядової ради

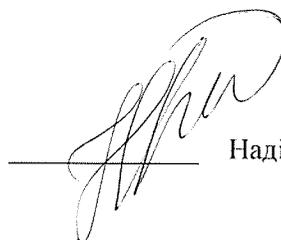
Явсущенко Ю.О.

СТРАТЕГІЯ
управління ризиками
2022 р.

Проект погоджено:

Голова Правління

Handwritten signature of Nadia Pиж.

Надія ПИЖ

1. Область застосування

1.1. Стратегія управління ризиками Приватного акціонерного товариства «Страхова компанія «ПРЕМ'ЄР АЛЬЯНС» (надалі – Стратегія) визначає порядок створення і застосування системи управління ризиками Приватного акціонерного товариства «Страхова компанія «ПРЕМ'ЄР АЛЬЯНС» (далі - Компанія), що включає систему заходів по обмеженню або мінімізації різних видів ризиків в системі економічних відносин, порядок проведення стрес-тестування.

2. Терміни та визначення

- 2.1. **Карта ризиків** - це перелік ризиків у Компанії із зазначенням показників ймовірності настання подій, що пов'язані з ризиками, та чутливості страховика до ризиків.
- 2.2. **Модуль розрахунку** - це автономний компонент системи управління ризиками, призначений для оцінки окремого ризику.
- 2.3. **Оцінка ризику** - це визначення кількісних характеристик ризику, які ґрунтуються на показниках ймовірності настання та розміру можливого збитку.
- 2.4. **Ризик** - це ймовірна подія, що може призвести до отримання непередбачуваних збитків або іншим чином негативно вплинути на діяльність Компанії та на її здатність виконувати свої зобов'язання.
- 2.5. **Управління ризиками** - це процес, спрямований на виявлення, визначення, оцінку та врегулювання ризиків, а також контроль за дотриманням допустимих меж ризиків.
- 2.6. **Ризик недостатності страхових премій і резервів** - це ризик, викликаний коливаннями частоти, середніх розмірів та розподілу збитків при настанні страхових випадків.
- 2.7. **Ризик збільшення витрат на обслуговування договорів медичного страхування** - це ризик, викликаний збільшенням витрат на обслуговування договорів медичного страхування (асистанські послуги, операційні затрати на обслуговування договорів медичного страхування), що несе Компанія.
- 2.8. **Ризик збільшення частоти і ступеня тяжкості страхових випадків за договорами медичного страхування** - це ризик, викликаний збільшенням витрат Компанії у зв'язку зі збільшенням частоти і ступеня тяжкості страхових випадків за договорами медичного страхування.
- 2.9. **Ризик неточності оцінок та прогнозів щодо спалаху епідемії за договорами медичного страхування** - це ризик, викликаний збільшенням витрат Компанії у зв'язку з неточністю оцінок та прогнозів щодо спалаху епідемії за договорами медичного страхування при визначення тарифів за договорами медичного страхування.
- 2.10. **Катастрофічний ризик** - це ризик, викликаний неточністю прогнозів настання надзвичайних подій та оцінок їх наслідків.
- 2.11. **Ризик інвестицій в акції** - це ризик, пов'язаний із чутливістю вартості активів, зобов'язань та фінансових інструментів Компанії до коливання ринкової вартості акцій.
- 2.12. **Ризик процентної ставки** - це ризик, пов'язаний із чутливістю вартості активів та зобов'язань Компанії до коливання вартості позикових коштів.
- 2.13. **Валютний ризик** - це ризик, пов'язаний із чутливістю вартості активів та зобов'язань страховика до коливання курсів обміну валют.
- 2.14. **Ризик спереду** - це ризик, пов'язаний із чутливістю активів та зобов'язань Компанії до коливання різниці в доходності між облігаціями підприємств та державних облігацій України з тим самим (або близьким) терміном до погашення.
- 2.15. **Майновий ризик** - це ризик, пов'язаний із чутливістю вартості активів та зобов'язань Компанії до коливання ринкових цін на нерухомість.
- 2.16. **Ризик ринкової концентрації** - це ризик, пов'язаний із недостатньою диверсифікованістю портфеля активів або у зв'язку зі значним впливом одного або кількох емітентів цінних паперів на стан активів.

2.17. **Ризик дефолту контрагента** - це ризик неспроможності контрагента (перестраховика, банку, боржника та будь-якого дебітора) виконати взяті на себе будь-які договірні зобов'язання перед Компанією.

2.18. **Операційний ризик** - це ризик фінансових втрат Компанії, що виникає через недоліки управління, процесів оброблення інформації, контрольованості, безперервності роботи, надійності технологій, а також помилки та несанкціонованої дії персоналу.

2.19. **Ризик учасника фінансової групи** - це ризик негативного впливу на фінансовий стан Компанії-учасника фінансової групи, викликаний погіршенням фінансового стану іншого учасника групи, до складу якої входить Компанія.

3. Мета та основні принципи управління ризиками

3.1. **Метою** управління ризиками Компанії є максимізація позитивного ефекту реалізації ризиків (додатковий прибуток, дохід і т.д.) та мінімізація негативного впливу його реалізації (збитки, втрати, і т.д.).

3.2. Страховий ризик характеризує стан об'єктів страхування та обставини, в яких вони знаходяться. Загальна вартість ризику визначається як сума окремих ризиків, що впливають на об'єкт страхування.

3.3. Компанія має постійно відстежувати розвиток ризиків шляхом проведення відповідного статистичного обліку, аналізу та обробки зібраної інформації.

3.4. Керівництво Компанії має постійно відстежувати та аналізувати вірогідність настання специфічних ризиків, що важко піддаються методам математичного аналізу, таких як політична нестабільність (зокрема у періоди президентських та парламентських виборів), хвилі загального економічного спаду, зміни настроїв у суспільстві, воєнні дії та інші фактори ризику, які можуть мати значний вплив на успішність діяльності компанії. В цьому контексті, відправною точкою для оцінки ризиків повинні служити Суверенні рейтинги України з прогнозом наступних міжнародних рейтингових агентств: Moody's, Fitch, Standard&Poor's.

3.5. Керівництво Компанії зобов'язується щорічно проводити оцінку існуючих та експертизу потенційних ризиків, а в разі необхідності, здійснювати такі заходи частіше.

4. Карта ризиків

4.1. Діяльність Компанії аналізується на предмет оцінки існуючих та виявлення нових ризиків, з урахуванням основних принципів управління ризиками. Щорічно, на основі даних опитування відповідальних за ризики працівників Компанії, Головний ризик-менеджер складає Карту ризиків на наступний фінансовий рік та визначає загальну суму ризиків у гривневому еквіваленті відповідно «Матриці ризиків», що зазначена у Додатку 1 до цієї Стратегії. Матриця ризиків погоджується Наглядовою радою Компанії.

4.2. Нижче наведена Таблиця 1 з основним ризиками (визначеними законодавчо), які впливають на успішність діяльності Компанії.

Таблиця 1

Карта ризиків ПрАТ «СК «ПРЕМ'ЄР АЛЬЯНС»

Ризики		Драйвери ризиків
1. Андеррайтинговий ризик	1.1. Ризик недостатності страхових премій і резервів	Коливання частоти, середніх розмірів та розподілу збитків при настанні страхових випадків.
	1.2. Катастрофічний ризик	Неточність прогнозів настання надзвичайних катастрофічних подій та оцінок їх наслідків

	1.3. Ризик збільшення витрат на обслуговування договорів медичного страхування	Непродуманість/непаритетність умов укладених договорів з медичними асистуючими компаніями (залежність винагороди від курсу національної валюти і т.д.). Представлення зайвих послуг у звітах/актах про виконані роботи.
	1.4. Ризик збільшення частоти і ступеня тяжкості страхових випадків за договорами медичного страхування	Неточність андеррайтерських оцінок щодо розміру та кількості страхових випадків за договорами медичного страхування. Надання неправдивих даних про страхові випадки медичними закладами.
	1.5. Ризик неточності оцінок та прогнозів щодо спалаху епідемій за договорами медичного страхування	
2. Ринковий ризик	2.1. Ризик інвестицій в акції	Ризик інвестицій в акції є несуттєвим, оскільки на балансі Компанії відсутні активи, зобов'язання та фінансові інструменти, що залежать від ринкової вартості акцій.
	2.2. Ризик процентної ставки	Вартість активів та зобов'язань Компанії не залежить від вартості позикових коштів.
	2.3. Валютний ризик	Незбалансований платіжний баланс країни. Неєфективна грошова політика регулятора. Політичні, економічні, соціальні та інші причини, що спричиняють суттєві зміни курсу національної валюти. Неможливість забезпечити зобов'язання, що пов'язані з курсом іноземної валюти активами в тотожній валюті.
	2.4. Ризик спреду	Вартість активів та зобов'язань Компанії не залежить від коливання різниці в доходності між облігаціями підприємств та державних облігацій, оскільки в балансі Компанії відсутні причини виникнення даного ризику – облігації.
	2.5. Майновий ризик	Вартість активів та зобов'язань Компанії не залежить від коливань цін на нерухомість, оскільки в балансі Компанії відсутні об'єкти нерухомого майна.
	2.6. Ризик ринкової концентрації	Вартість активів та зобов'язань Компанії не залежить від коливань цін на нерухомість, оскільки в балансі Компанії відсутні об'єкти нерухомого майна.
3. Ризик дефолту контрагента/банку		Негативний вплив кон'юнктури фінансового ринку країни. Відсутність зваженого підходу до оцінки ліквідності та надійності контрагентів/банків у співвідношенні з ризиком

	втрати грошових коштів. Бажання власника бізнесу вивести з нього всі ліквідні активи.
4. Операційний ризик	Недоліки управління, процесів оброблення інформації, проблеми з контролюваністю процесів, ненадійність технологій, помилки або/та несанкціоновані дії персоналу та інші об'єктивні причини
5. Ризик учасника фінансової групи	Погіршення фінансового стану учасника/ів фінансової групи, до складу якої входить Компанія

5. Матриця ризиків

5.1. Для підвищення ефективності роботи Компанії, виявлені ризики необхідно ранжувати. Ризики мають ряд найважливіших характеристик, що дозволяють визначити значимість даного ризику для Компанії (далі «істотні»), і необхідність проведення оцінки системи внутрішнього контролю. Будь-якому ризику властива «невизначеність» і для вимірювання суттєвості, розміру ризику, в Компанії застосовуються оцінка ймовірності його настання і матеріальність - ступінь впливу.

5.2. Розрізняють також інші характеристики, що впливають на істотність:

- Керованість (ступінь можливості або оперативності реагування на ризик);
- Близькість настання (наскільки прогнозуємо той чи інший період можливої реалізації ризику);
- Зв'язаність (взаємозв'язок виявленого ризику з іншими ризиками)

5.3. Після проведення оцінки ризиків за критеріями ймовірності і впливу (матеріальності), ризики ранжуються у відповідності до нижчеподаної Таблиці 2, де:

Високий - для мінімізації ризиків потрібні термінові дії

Вище середнього - дії для мінімізації ризику обов'язкові

Середній - рекомендуються дії по мінімізації ризику, за наявності ресурсів

Низький - додаткових заходів не потрібно.

Таблиця 2

Вплив	Високий (Величезні збитки; довгостроковий ефект; відновлення дороге або неможливе) більше 20 млн.грн.	Середній	Вище середнього	Високий	Високий	Високий
	Вище середнього (Визначний вплив на збитки; середньостроковий або довгостроковий ефект; відновлення з великими затратами) від 10 до 20 млн.грн.	Середній	Середній	Вище середнього	Високий	Високий

Середній

(Суттєві збитки; середньостроковий ефект, який може бути важко компенсувати) **від 5 до 10 млн.грн.**

Нижче середнього

(Суттєві втрати; короткостроковий ефект, який може бути компенсованим з невеликими затратами) **від 1 до 5 млн.грн.**

Низький

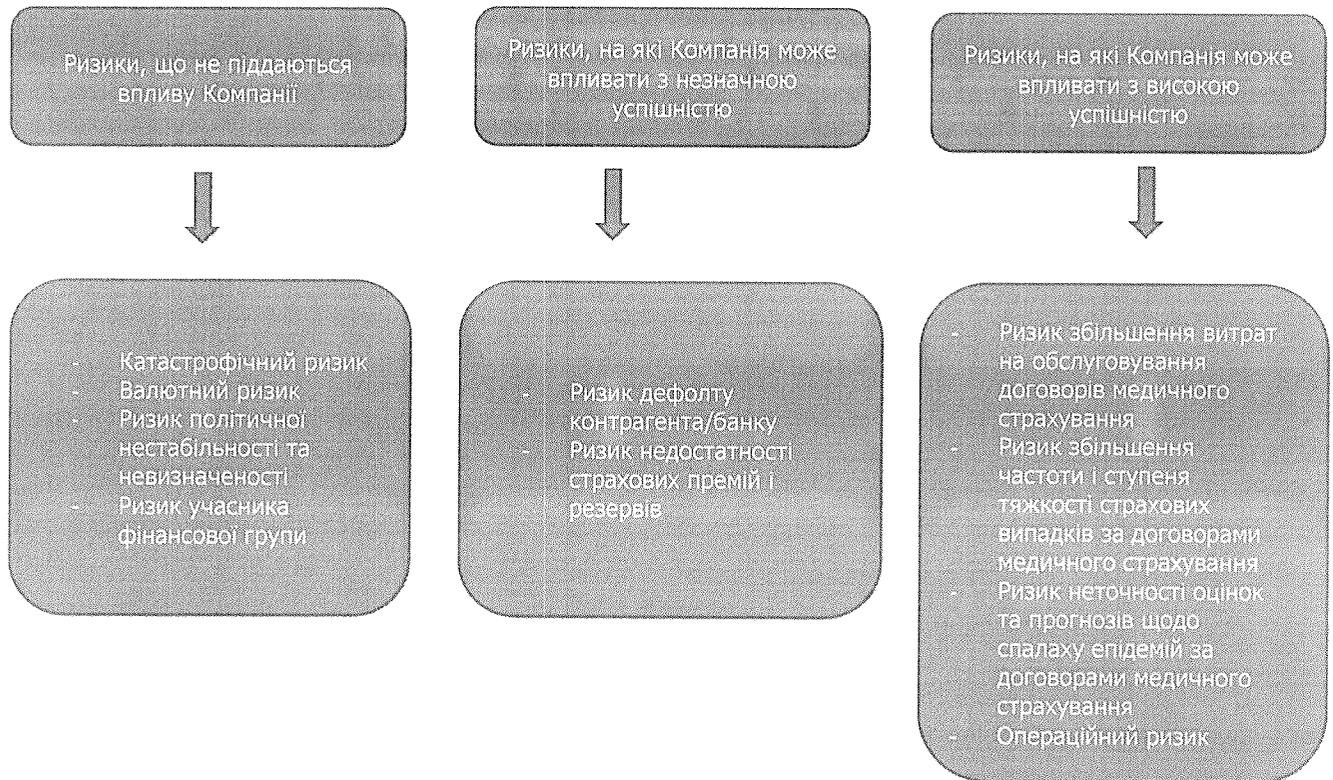
(Незначні втрати; короткостроковий ефект, який може бути компенсований мінімальними затратами) **менше 1 млн.грн.**

Низький	Середній	Середній	Вище середнього	Високий
Низький	Низький	Середній	Середній	Вище середнього
Низький	Низький	Низький	Середній	Середній
Малоймовірний	Можливий	Ймовірний	Високо ймовірний	Стався або напевно станеться
Ймовірність				

Істотними визнаються тільки ризики з оцінкою вище «Низького» ризику.

6. Процедура управління ризиками

6.1. Процедура управління ризиками має на увазі систему заходів, дій та процедур, спрямованих на мінімізацію негативних ризиків настання можливих ризиків для Компанії. Ризики розрізняють по ступеню впливу Компанії на ймовірність їх настання:

6.2. Щонайменше один раз на рік, Головний ризик-менеджер проводить аналіз показників діяльності Компанії, а також аналіз настання можливих ризиків для Компанії. Для проведення аналізу використовуються фінансові показники Компанії, здійснюється усне опитування керівників підрозділів. Відповідальна особа, що займається актуарними розрахунками, повинна сприяти ефективній реалізації системи управління ризиками щодо визначення кількісних характеристик ризиків.

6.3. На основі отриманих даних, виконується їх узагальнення, та переоцінка раніше існуючих ризиків, пріоритетність роботи з ризиками, які мають суттєвий вплив та ймовірність їх настання. Узагальнення та формування даних відображаються в «Матриці ризиків» відповідно Додатку 1 до Стратегії.

6.4. Виявленні ризики, що потрапляють в ранги «Високий» в «Матриці ризиків», потребують роботи, що направлена на їх мінімізацію. З цією метою Головний ризик-менеджер вносить такі факти на розгляд Наглядової ради Компанії та зазначає можливі заходи щодо їх мінімізації згідно з формою «Заходи по усуненню ризиків», що наведена у Додатку 2 до Стратегії. Після чого Наглядова рада Компанії погоджує необхідні заходи потрібні для мінімізації/ліквідації настання таких ризиків. Перевірка виконання заходів здійснюється Головним ризик-менеджером.

6.5. Для ризиків з рангами «Високий», які віднесені Компанією до категорії тих, що не піддаються її впливу, або ті, на які Компанія може впливати з незначною успішністю формуються відповідні резерви за рішенням Наглядової ради Компанії.

6.6. Головний ризик-менеджер сумує всі ризики з рангами «Високий», згідно матриці ризиків в гривневому еквіваленті. Значення цього показника використовується при проведенні експрес-аналізу показника перевищення фактичного запасу платоспроможності над розрахунковим нормативним запасом відповідно до розділу 7 Стратегії.

6.7. Невід'ємною частиною процедури управління ризиками є запроваджені в Компанії стандартизовані процедури, положення, регламенти, порядки, правила, посадові та робочі інструкції, тощо.

7. Забезпечення платоспроможності

7.1. Фактичний запас платоспроможності (нетто-активи) визначається як різниця загальної суми активів (Рядок 1300 Балансу), суми нематеріальних активів (Рядок 1000 Балансу) і загальних зобов'язань (Рядки 1595, 1695, 1700, 1800 Балансу).

7.2. Нормативний запас платоспроможності визначається як різниця Премій підписаних (Рядок 2011 Звіту про фінансові результати) та 50% Премій переданих у перестраховування (Рядок 2012 Звіту про фінансові результати) помножена на коефіцієнт 0,18.

7.3. Позитивне значення різниці між показниками фактичного та нормативного запасу платоспроможності становить значення Величини перевищення фактичного запасу платоспроможності над розрахунковим нормативним запасом. Основне завдання Компанії – не допустити зниження цього показника до критичних значень. Виходячи з цих передумов, Компанія пропонує встановити наступні «коридори безпеки» для цього показника:

	Коридори значень показника		
	Менше 0,5 млн. євро	0,5-1 млн. євро	Більше 1 млн. євро
Засоби дій та впливу для покращення значень показника	Ситуація критична. Потрібна негайна робота направлена на збільшення фактичного запасу платоспроможності шляхом збільшення Власного капіталу.	Кризова ситуація. Потрібна робота, направлена на збільшення фактичного запасу платоспроможності шляхом зменшення Поточних та/або Довгострокових зобов'язань та/або збільшення Власного капіталу.	Ситуація безпечна, проте необхідно вживати заходи направленні на запобігання виникненню дефіциту Фактичного запасу платоспроможності.

7.4. Щоквартально Головний ризик-менеджер здійснюватиме експрес-аналіз Показника перевищення фактичного запасу платоспроможності над розрахунковим нормативним запасом з поправкою на суму всіх ризиків з рангами «Високий» (згідно матриці ризиків), визначених на поточний рік у гривневому еквіваленті. В разі перебування його в діапазонах менше 0,5 млн. євро (червона зона) та діапазонах від 0,5 до 1 млн. євро (жовта зона) - повідомляти про дану проблему Наглядову раду Компанії з метою здійснення першочергових заходів для покращення ситуації.

8. Розмежування функцій та порядок взаємодії Наглядової ради з Головним ризик-менеджером

8.1. Наглядова рада Компанії є відповідальною за перегляд ефективності Стратегії управління ризиками.

8.2. Функції та відповідальність Наглядової ради Компанії у процесі управління ризиками визначаються Статутом Компанії, Положенням про Наглядову раду, законодавством України та цією Стратегією.

8.3. Функції та відповідальність Головного ризик-менеджера Компанії у процесі управління ризиками визначаються цією Стратегією, Положенням про Головного ризик-менеджера, рішеннями Наглядової Ради та посадовою інструкцією.

8.4. Порядок взаємодії між Наглядовою радою та Головним ризик-менеджером Компанії відбувається відповідно п. 6 та 7 цієї Стратегії, шляхом надання рекомендацій, пропозицій, звітування та інше.

«Матриця Ризиків»

Матриця ризиків на ____ рік

№ з/п	Назва ризику	Тип ризику	№ ризику	Повний опис ризику	Драйвер ризику	Заходи по управлінню ризиками	Оцінка ризику		Ранг ризику	Максимальний розмір збитку внаслідок реалізації ризику (млн.грн.)	Метод розрахунку
							Вплив	Ймовірність			

Погоджено
Голова Наглядової ради/ _____ /
ПІБ підпис

Складено

(посада)/ _____ /
ПІБ підпис

Заходи по усуненню ризиків

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішенням Наглядової ради
Протокол засідання Наглядової ради
ПрАТ «СК «ПРЕМ'ЄР АЛЬЯНС»
№__ від __.__.202_р.
Голова Наглядової ради
_____ ПІБ

Заходи по усуненню ризиків

№ з/п	Назва ризику	Заходи по усуненню ризиків	Виконавець	Строк виконання	Примітка

Посада виконавця _____
ПІБ _____

підпис